

C. STRATEEGIA MEEDE⁷

1. Meetme nimetus
Meede1 – TURUTÕRGETE VÄHENDAMINE LÄBI ÜHISTÕÖ
2. Meetme eesmärk
<p>Meetme üldiseks eesmärgiks on maaettevõtluse arenguks sobilike tingimuste loomine Saare maakonnas:</p> <ul style="list-style-type: none">
• ettevõtlusvaldkondade väärtusahela terviklikkuse tagamine, mis suurendaks ettevõtjate motivatsiooni ja majanduslikku huviatust;
• ettevõtlusvaldkondade tervikliku arengu tagamine;
• majandustegevuse, mis põhineb kohapealse tooraine, loodusressursside, kultuuripärandi ning oskusteabe kasutamisel, soodustamine;
• erinevate osapoolte vahelise koostöö soodustamine. <p>Spetsiifilised eesmärgid:</p> <ul style="list-style-type: none">
• läbi ühiste tegevuste elluviimise ja koostöö arendamise töötlemise, tootearenduse, turunduse jt. valdkondades on suurenenud ettevõtjate konkurentsivõime;
• tegevuste läbi suureneb tööhõive ning paraneb lokaalsete teenuste kättesaadavus;
• läbi informatsiooni kättesaadavuse parandamise, täiendõppe on tõusnud ettevõtjate tööalane teadlikkus ja oskuste tase ning ettevõtlusaktiivsus. <p>Kokkuvõtvalt aitab meetme elluviimine kaasa kvaliteetse elukeskkonna arendamisele maapiirkonnas ning pidurdab inimeste lahkumist maalt.</p> <p>Meede aitab läbi turutõrgete minimeerimise kaasa piirkonnale omase konkurentsieelise väljaarendamisele.</p>
3. Toetatavad tegevused⁸
<p>Meetme eesmärgid viiakse ellu järgmiste tegevuste kaudu:</p> <p>Tegevus 1.1- Koostöö ja ühistegevuse toetamine- turutõrke likvideerimisele suunatud ühistute ja võrgustike loomine ja arendamine.</p> <p>Tegevus 1.2 – „Kännu tagant lahti“- selle tegevuse raames toetatakse väärtusahela kitsaskoha kõrvaldamisele suunatud tootearendusesse või põhivarasse tehtavaid investeeringuid, eesmärgiga luua eeldused valdkonna arenguks.</p>

Toetatavad kulud:

Toetatava tegevuse **abikõlblikud kulud** on Põllumajandusministri 27.09.2010 määrusest nr. 92 tulenevad abikõlblikud kulud, mis on vajalikud toetatava tegevuse elluviimiseks sh:

1. hoone ja rajatise ehitamine ja parendamine;
2. investeeringuobjektiga kaasnev ettevalmistav töö, sh. ehituslik projekteerimine, projekteerimiseks vajalik detailplaneering, ehitusgeoloogiline ja - geodeetiline töö, keskkonnamõju hindamine jm;
3. kavandatava ehitustöö üle „Ehitusseaduse“ alusel kehtestatud korras omanikujärelevalve teostamine, muinsuskaitse järelevalve ja teiste valdkondade järelevalve tegemine;
4. projekti kontekstis olulise tähtsusega põhivahendite ja väikevahendite (kasutusajaga vähemalt 5 aastat) ning seadmete soetamis- ja paigaldamiskulud (sh. nt. järeelhaagise soetamise ja sinna paigaldatavate seadmete soetamise kulud), mis on vajalikud projekti eesmärkide saavutamiseks;
5. mootorsõiduki soetamise kulu vastavalt taotlemise hetkel kehtivatele toetuse jagamist reguleerivatele normatiivaktidele
6. infrastruktuur- elektrivarustuse, veevarustuse, kanalisatsiooni ja telekommunikatsiooni investeeringud ja investeeringud teedesse;
7. immateriaalse vara soetamisega seotud kulud, nt. tarkvara, kaubamärgid, litsentsid jms;
8. projekti kontekstis vajalikud partnerite ühishuvide kaardistamise, koostöövõimaluste teostatavuse uurimisega seotud kulud, sh. õppereisidel ja muudel projekti elluviimiseks vajalikel üritustel osalemine;
9. projekti kontekstis vajalikud organisatsiooni tegevuse strateegilise planeerimisega seotud kulud sh. uuringu, konsultatsiooni ja koolituskulud;
10. ühistegevuse elluviimiseks vajaliku inimressursi vajaduste kaardistamisega, koolitusvajaduste määratlemisega ning koolituskavade arendamises osalemisega seotud kulud;
11. kulud, mis on seotud taotleja tegevuse ja toodangu seadusandlusest tulenevate nõuetega vastavusse viimisega nt. Tervisekaitse, Muinsuskaitse, tuleohutus jm;
12. projekti juhtimise kulud MTÜ-dele ja SA-dele kuni 20% ulatuses projekti abikõlblikest kuludest;
13. siseriikliku ja rahvusvahelise koostööga seotud kulud, sh. transpordi-, majutuskulud;
14. siseriikliku ja rahvusvahelise koostööga seotud külaliste vastuvõtmisega seotud kulud sh. osalevate külaliste sõidukulud Saaremaale ja tagasi, transpordi- ja majutuskulud.
15. tootearendusega seotud kulud sh:
  - sisseostetavad tootearendusteenused, nagu nt. konsultatsioonid, katsed ja analüüsid laborites,
  - kulud seadmetele ja instrumentidele (kasutusajaga vähemalt 5 aastat);

- tootearenduse tulemi (intellektuaalomandi) esmase kaitsmisega seotud kulud, v.a. riigilõivud.

16. turundustegevusega seotud kulud sh:

- infokandjate, jaotusmaterjalide valmistamise, kujundamise, tõlkimisega seotud kulud
- veebiarendus ja e- turunduse sh. kujundamise, programmeerimise ja tõlkimisega seotud kulud;
- turundusürituste ja kampaaniate korraldamisega seotud kulud sh. müügipindade, ruumide ja inventari rendikulu, meediapindade kulu;

17. kulud, mis on seotud toetuse sümboolika kasutamisega.

Mittetoetatavad kulud:

Kulud, mis **ei ole abikõlblikud**, on toodud Põllumajandusministri 27.09.2010 määrusest nr. 92 ja/või teistes kehtivates toetuse jagamist reguleerivates normatiivaktides.

- I. juhul, kui taotleja on **käibemaksukohuslane**, moodustavad toetatava tegevuse abikõlbliku kulu tegevuse või investeeringuobjekti käibemaksuta maksumus, mis koosneb investeeringuobjekti väljavalitud käibemaksuta hinnapakumise maksumusest, taotleja mitterahalisest omafinantseeringust ning abikõlbliku tegevuse või investeeringuobjekti tähistamiseks vajaliku sümboolika käibemaksuta maksumusest;
- II. juhul, kui taotleja **ei ole käibemaksukohuslane**, moodustavad toetatava tegevuse abikõlbliku kulu tegevuse või investeeringuobjekti käibemaksuga maksumus, mis koosneb investeeringuobjekti väljavalitud käibemaksuga hinnapakumise maksumusest, taotleja mitterahalisest omafinantseeringust ning abikõlbliku tegevuse või investeeringuobjekti tähistamiseks vajaliku sümboolika käibemaksuga maksumusest;
- III. Omanikujärevalve, muinsuskaitsejärevalve või teiste valdkondade järevalve tegemise maksumus kuni 3% punktis 1 või 2 nimetatud maksumusest.

Mittetulundusühingud (MTÜd) ja Sihtasutused (SAd) võivad kasutada vabatahtlikku tasustamata tööd omafinantseeringuna, kuid mitte rohkem kui 10 % vabatahtliku tasustamata tööga seotud toetatava tegevuse või investeeringuobjekti abikõlblike kulude maksumusest.

MTÜ-d ja SAd võivad osta kasutatud seadmeid kui taotleja (MTÜ, SA) tõendab et:

- seadme ostmiseks ei ole pakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest, sealhulgas Euroopa Liidu või muudest välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
- seadme hind on uue samalaadse seadme hinnast oluliselt madalam;
- seadme eeldatav kasutusiga on vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.

Taotleja peab tagama ettevalmistava projekti (näit. ehitusliku projekteerimine) lõpliku elluviimise viie aasta jooksul arvates ettevalmistava projekti kohta PRIA poolt viimase toetuseosa väljamaksmisest.

Abikõlblikud kulud peavad olema põhjendatud, selged, üksikasjalikult kirjeldatud, majanduslikult otstarbekad ja vajalikud projekti eesmärgi saavutamiseks. Taotleja peab tagama kasutatava toetusraha otstarbeka ja säästliku kasutamise.

4. Meetme sihtgrupp

Taotlejaks võib olla Saarte Koostöökogu tegevuspiirkonnas tegutsev:

- äriühing;
- FIE;
- mittetulundusühing, sh. kohalik tegevusgrupp;
- sihtasutus;
- kohalik omavalitsus;
- seltsing.

5. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus. Toetatavad tegevused ja nende seos strateegiaga

Meedet on vajalik rakendada tegevuspiirkonna maaettevõtluses hetkel olevate turutõrgete minimeerimiseks ja likvideerimiseks.

Senised võimalused piirkonnas sellelaadseks tegevuseks ei ole olnud piisavad finantsvahendite vähesuse tõttu, samuti põhjustatud puudulikust oskusteabest, vähesest koos- ja ühistööst, mis on vajalik edu saavutamiseks tootearendus ja turustusvaldkonnas.

Vajadus meetme rakendamiseks tuleb välja valdkondlikust SWOT analüüsist

6. Viide teljele, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab

3. telg- Maapiirkonna elukvaliteedi parandamine ja majandustegevuse mitmekesistamine.

7. Viide nõukogu määruses (EÜ) nr 1698/2005 toodud artikli numbrile, mis käsitleb asjaomast meedet, ning meetme kood komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, 23.12.2006, lk 74–84), lisa II kohaselt.

1. Kutseõppe- teavitamismeetmed kood 111 artikkel 20 (a) (1) ja 21.

2. Põllumajandustoodetele ja metsasaadustele lisandväärtuse andmine kood 123, artikkel 20(b), 28.
3. Põllumajandusettevõtete moderniseerimine kood 121 artikkel 20 (b) (i) ja 26.
4. Põllumajandus- ja toidusektoris uute toodete, töötlemisviiside ja tehnoloogiate alane koostöö kood 124, artikkel 20 (b), 29.
5. Tootjarühmade toetamine toidukvaliteedikavadega hõlmatud toodete edendamisel ja neist teavitamisel kood 133 artikkel 20(c) ja 33.
6. Mikroettevõtete rajamis- ja arendamistoetus kood 312 artikkel 52 (a) ja 54.
7. Turismi soodustamine kood 313, artikkel 52(a), 55.
8. Majanduse ja maaelanikkonna põhiteenused kood 321 artikkel 52 (b) (i) ja 56.
9. Külade uuendamine ja arendamine kood 322 artikkel 52 (b).
10. Maapiirkondade kultuuripärandi säilitamine ja selle kvaliteedi parandamine kood 323 artikkel 52 (b) (iii) ja 57
11. Koolitus ja teavitamine kood 331 artikkel 52 (c) ja 58.
12. Koostööprojektide rakendamine kood (421) nr 1974/2006.

8. Viide arengukava meetmele juhul kui strateegia meede sellega kattub

Ei kattu

9. Saavutatavad indikaatorid ja sihttasemed

Indikaatori tüüp	Indikaator	Eesmärk 2008-2013
Tulemusnäitajad	Toetatud projektide arv	50

10. Nõuded taotlejale ja toetuse saajale ⁹

Projektitoetuse taotleja vastab projektitoetuse saamiseks esitatavale nõuetele, kui:

- ta eristab selgelt oma raamatupidamises projektitoetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest;
- tal ei ole taotluse esitamise ajal riikliku maksu maksuvõlga või riikliku maksu maksuvõla tasumine on ajatatud. Maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksud tasutud ajakava kohaselt;
- ta ei ole saanud ega taotle samal ajal sama tegevuse või investeeringuobjekti kohta toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
- ta on saanud varem toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või on saanud muud tagastamatut riigiabi, mis on kuulunud tagasimaksmisele, ja on tagasimaksmisele kuulunud summa tähtajal tagasi makstud või toetuse tagasimaksmise ajatamise korral on tagasimaksed tasutud ettenähtud tähtajal ja summa;

- tema suhtes ei toimu likvideerimismenetlust ega ole tehtud pankrotiotsust,
- tähtajaliselt asutatud projektitoetuse taotleja puhul ei ole see tähtaeg lühem kui viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest;
- ettevõtja ei ole majanduslikes raskustes.
- ta on seltsing, siis on seltsinguleping sõlmitud kirjalikult vähemalt viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest;
- ta vastab põllumajandusministri määruses toetuse saamiseks taotlejale sätestatud nõuetele või nõukogu määruses (EÜ) nr 1698/2005 maaelu arengu toetuste kohta sätestatud nõuetele.

Projekti elluviimist võib alustada projektitoetuse taotluse PRIA-le esitamisele järgnevast päevast.

Projektitoetuse saaja teatab vähemalt neli tööpäeva enne vabatahtliku tasustamata töö tegemise alustamist vabatahtliku tasustamata töö tegemise aja ning tegemise koha PRIAle posti teel väljastusteatega tähtkirjaga või elektrooniliselt (leader@pria.ee). Projektitoetuse saaja (MTÜ, SA) täidab vabatahtliku tasustamata töö tegemise tõendamiseks päevikut, milles kajastub töö kirjeldus, tehtud töö maht, tegemise aeg, tehtava töö ühiku hind, töö tegijad ja töö tegemiseks kulunud aeg. Päeviku allkirjastavad töö tegija ja projektitoetuse taotleja.

Alates projektitoetuse taotluse esitamisest kuni viie aasta möödumiseni PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest teavitab taotleja või toetuse saaja viivitamata PRIAt ja kohalikku tegevusgruppi kirjalikult oma postiaadressi ja kontaktandmete muutumisest ning PRIAlt ja kohalikult tegevusgrupilt nõusoleku saamiseks:

- tegevuse või investeeringuobjektiga seotud muudatusest. Kui PRIA või kohalik tegevusgrupp peab vajalikuks, tuleb esitada muu hulgas uue hinnapakumuse ära kiri või kavandatava tegevuse eeldatava maksumuse arvestus;
- projektitoetuse saamise või kasutamisega seotud muust asjaolust, mille tõttu taotluses esitatud andmed ei ole enam täielikud või õiged;
- ettevõtja ümberkujundamisest, ühinemisest või jagunemisest ning ettevõtte või selle osa üleminekust;
- mittetulundusühingu või sihtasutuse ühinemisest, jagunemisest või lõpetamisest;
- seltsingu lõppemisest;
- kohaliku omavalitsusüksuste ühinemisest.

Projektitoetuse saaja teavitab koolituse, seminari, infopäeva või muu ürituse toimumisest PRIAt seitse tööpäeva ette (leader@pria.ee).

Projektitoetuse saaja teeb abikõlblikud kulutused ja esitab PRIAle tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist tõendavad dokumendid kuni neljas osas ühe taotluse kohta kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.

Toetuse väljamaksmiseks esitab projektitoetuse saaja pärast tegevuse elluviimist või investeeringu täielikku või osadena tegemist ja selle eest täielikult või osaliselt tasumist PRIA-le vormikohase kuludeklaratsiooni koos vajalike dokumentide ära kirjadega (PÕM 27.09.2010 määrus nr 92 §37).

Projektitoetuse saaja esitab viimase kuludeklaratsiooni kahe aasta jooksul arvates taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid mitte hiljem kui 30. juuniks 2015.

Projektitoetuse saaja säilitab ja kasutab sihipäraselt toetuse eest soetatud investeeringuobjekti vähemalt viie aasta jooksul arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.

Nõutavad dokumendid:

- avaldus, kus peavad olema täidetud vajalikud seireandmed (PÕM 27.09.2010 määrus nr 92, lisa5);
- Saarte Koostöökogu juhatuse poolt kinnitatud vorm PRIA avalduse lisana
- projektitoetuse saaja (MTÜ, SA) esitab kasutatud seadme ostmise korral PRIA-le seadme müüja kinnituskirja selle kohta, et seadme ostmiseks ei ole pakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest, sealhulgas Euroopa Liidu või muudest välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
- seadusjärgse esindusõigusega isiku puhul tema volitusi tõendav volikiri;
- hinnapakumised ja/või kululiikide kaupa koostatud kavandatava tegevuse eeldatava maksumuse arvestused;
- seltsinguleping ja seltsinglaste nimekiri, kui taotleja on seltsing;
- kui Ehitusseaduse järgi on investeeringuobjekti jaoks nõutav ehitusluba või kohaliku omavalitsuse nõusolek, siis tuleb need esitada koos taotlusega, samuti tuleb esitada nõutavad osad ehitus- ja/või haljastusprojektist. Ehitusluba või kirjalik nõusolek on võimalik asendada omavalitsuse kinnituskirjaga kavandatava tegevuse vastavuse kohta ehitusseadusele ja omavalitsuse õigusaktidele, kinnitades samas omavalitsusepoolsete takistuste puudumist vastava loa väljastamise kohta tegevusgrupi positiivse otsuse korral;
- mittetulundusühingu või sihtasutuse puhul kasutatud seadme ostmise korral ära kiri hinnapakumusest, millel kajastub uue samalaadse seadme hind;
- muud dokumendid, mis on taotlemise hetkel toetuse jagamist reguleerivate normatiivaktide kohaselt vaja esitada.

Kui investeeringu või tegevuse käibemaksuta maksumus ei ületa 5000 eurot või kui asjaomasel valdkonnas on ainult üks teenuse pakkuja, peab taotleja olema saanud vähemalt ühe hinnapakumuse või olema koostanud kululiikide kaupa kavandatava tegevuse eeldatava maksumuse.

Väljavalitud hinnapakumuse ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase investeeringu või tegevuse eest tasutava hinnaga.

Taotleja ja hinnapakkuja ning nende osanik, aktsionär või tulundusühistu liige või juhatuse või nõukogu liige või seltsinglane, kohaliku tegevusgrupi puhul tema juhatuse liige või tegevjuht, ei tohi omada osalust üksteise äriühingus ega kuuluda üksteise juhatusse ega nõukokku, välja arvatud juhul, kui taotleja on kohalik tegevusgrupp ja tegevuse või investeeringu maksumus ei ületa 5000 eurot.

Kui taotleja on kohalik tegevusgrupp ja hinnapakkuja on kohaliku tegevusgrupi juhatuse liige või tegevjuht või kohaliku tegevusgrupi juhatuse liige või tegevjuht on hinnapakkuja osanik, aktsionär, tulundusühistu liige või juhatuse või nõukogu liig, peab taotleja olema saanud vähemalt kolm võrreldavat hinnapakumist, kui tegevuse või investeeringu maksumus ületab 1000 eurot.

Kui projektitoetuse taotleja on hankija „ Riigihangete seaduse“ tähenduses, peab ta hangete läbiviimisel järgima lisaks selles paragrahvis sätestatud nõuetele „Riigihangete seaduses“ kehtestatud nõudeid.

Toetustaotluse ja elluviidava projekti tulemuslikkuse hindamiseks on Saarte Koostöökogul ja PRIA-l õigus saada taotlejalt täiendavat infot ja dokumente. Samuti on Saarte Koostöökogul õigus sõlmida taotlejatega lepinguid, milles sätestatakse taotleja kohustused projekti eesmärkide saavutamiseks.

Kood 123 – taotleja on mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtte. Kui toetust taotletakse metsasaadustele lisandväärtuse andmiseks, siis piirdub selle koodi raames toetus mikroettevõtetega.

Kood 312 – taotleja on mikroettevõtte. Keskmise suurusega ettevõtteks loetakse ettevõtet, millel on alla **250** töötaja, aastakäive ei ületa 50 000 000 eurot, bilansi kogumaht ei ületa krooni 43 000 000 eurot. Väikeettevõtteks loetakse ettevõtet, millel on alla **50** töötaja, aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 10 000 000 eurot. Mikroettevõtteks loetakse ettevõtet, millel on alla **10** töötaja, aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 000 000 eurot.

Investeeringutele ja tegevustele ettevõtlusesse ja majandustegevusse on antav toetus käsitletav vähese tähtsusega abina.

11. Maksimaalsed toetussummad ja –määrad

Esimese telje meetmed:

- Kutseõppe- teavitamismeetmed kood 111 artikkel 20 (a) (1) ja 21.
- MTÜ, SA, KOV kuni 90% abikõlblike kulude maksumusest;
- Äriühing, FIE kuni 60% abikõlblike kulude maksumusest;

- Seltsingud kuni 100% projekti kogumaksumusest.
- Põllumajandusettevõtete moderniseerimine kood 121, artikkel 20(b)(i), 26.
  - Äriühing või FIE kuni 60% või 50% või 40% sõltuvalt, millises piirkonnas põllumajandustootja asub ning kas ta on noor põllumajandustootja;
- Põllumajandustoodetele ja metsasaadustele lisandväärtuse andmine kood 123, artikkel 20(b), 28.
  - MTÜ, SA, äriühing või FIE kuni 50% abikõlblike kulude maksumusest;
- Põllumajandus- ja toidusektoris uute toodete, töötlemisviiside ja tehnoloogiate alane koostöö kood 124, artikkel 20 (b), 29.
  - MTÜ, SA, KOV kuni 90% abikõlblike kulude maksumusest;
  - MTÜ, SA, KOV kuni 60% infrastruktuuriinvesteeringuga seotud abikõlblike kulude maksumusest;
  - Äriühing, FIE kuni 60% abikõlblike kulude maksumusest k.a infrastruktuuriinvesteeringud;
  - Seltsingud kuni 100% projekti kogumaksumusest v.a investeeringud, mis ei ole abikõlblikud.
- Tootjarühmade toetamine toidukvaliteedikavadega hõlmatud toodete edendamisel ja neist teavitamisel kood 133 artikkel 20(c) ja 33.
  - MTÜ, SA kuni 70% abikõlblike kulude maksumusest;
  - MTÜ, SA kuni 60% infrastruktuuriinvesteeringuga seotud abikõlblike kulude maksumusest;
  - Äriühing, FIE kuni 60% abikõlblike kulude maksumusest k.a infrastruktuuriinvesteeringud;
  - Seltsingud kuni 70% projekti kogumaksumusest v.a investeeringud, mis ei ole abikõlblikud.

Kolmanda telje meetmed:

- Turismi soodustamine kood 313, artikkel 52(a), 55.
- Majanduse ja maaelanikkonna põhiteenused kood 321 artikkel 52 (b) (i) ja 56.
- Külade uuendamine ja arendamine kood 322 artikkel 52 (b) .
- Maapiirkondade kultuuripärandi säilitamine ja selle kvaliteedi parandamine kood 323 artikkel 52 (b) (iii) ja 57.
- Koolitus ja teavitamine kood 331 artikkel 52 (c) ja 58.
  - MTÜ, SA, KOV kuni 90% abikõlblike kulude maksumusest;
  - MTÜ, SA, KOV kuni 60% infrastruktuuriinvesteeringuga seotud abikõlblike kulude maksumusest;
  - Äriühing, FIE kuni 60% abikõlblike kulude maksumusest k.a infrastruktuuriinvesteeringud;
  - Seltsingud kuni 100% projekti kogumaksumusest v.a investeeringud, mis ei ole abikõlblikud.
- Mikroettevõtete rajamis- ja arendamistoetus kood 312 artikkel 52 (a) ja 54.
  - taotlejaks saab olla mikroettevõtte kuni 60% abikõlblike kulude maksumusest.
  -

Maksimaalne taotletav toetussumma ei tohi koos jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul antud vähese tähtsusega abiga ületada vähese tähtsusega abi ülempiiri 200 000 eurot.

Seltsingule antav projektitoetus on kuni 10 000 eurot ühe projekti kohta. Mootorsõiduki soetamise toetusmääraks on kõrgeim võimalik määr, mida lubavad taotlemise hetkel kehtivad normatiivaktid.

Üks taotleja võib esitada ühes taotlusvoorus ka mitu toetustaotlust.